

ਹਮਦਰਦ

28 April, 2025

(Vancouver Edition)

HAMDARD PUNJABI NEWSPAPER: 2-1332 Khalsa Drive, Mississauga, ON L5S 0A2, Canada

www.hamdardmediagroup.com

Email: ads@hamdardtv.ca

Ph: 905.791.9999

Canada ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਮੇਲਾ ਮਨਾਉਂਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਨੇ ਕੁਚਲਿਆ, 9 ਮੌਤਾਂ ਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਜ਼ਖ਼ਮੀ

ਰਾਤ ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ; ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਗਿ੍ਫਤਾਰ; ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ, 27 ਅਪਰੈਲ

ਇਥੋ ਵੱਸਦੇ ਫਿਲੀਪੀਨੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਰਵਾਇਤੀ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਇਕੱਤਰ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਤੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਕੁਚਲਦਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਅੈਬੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕੈਨ ਸਿਮ ਨੇ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਬਾਅਦ ਦਲ ਨੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਵੀ ਸਾਰੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਸਕੀ ਸੀ।

ਘਟਨਾ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ-ਦੱਖਣੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਫਰੇਜ਼ਰ ਸਟਰੀਟ ਅਤੇ 41 ਐਵੇਨਿਊ ਕੋਲ ਵਾਪਰੀ। ਫਿਲਪੀਨੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਲਾਪੂ ਲਾਪੂ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਸੱਭਿਅਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ

ਕਾਫੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਇੱਕ ਫੂਡ ਟਰੱਕ ਕੋਲ ਵਾਪਰੀ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਕਤਾਰਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ

ਸੜਕ 'ਤੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਵੇਖੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਤੇ ਕੁਝ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਐਨਡੀਪੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਦੋਰ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੇ ਤੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਥੋਂ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਸੁੰਨ ਹੋ ਗਏ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 43 ਐਵੇਨਿਊ ਵਲੋਂ ਆਏ ਵਾਹਨ ਨੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੇਲੇ

ਦੀ ਭੀੜ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਮੋੜ ਕੱਟਿਆ ਤੇ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਦਾ ਹੋਇਆ ਦੂਰ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਗਿਆ। ਮਗਰੋਂ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਮੌਕੇ ਡਰਾਈਵਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਕਿਸੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਵਰਗਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਫੂਡ ਟਰੱਕ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਰਦੇਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਟਰੱਕ ਦੇ ਇੰਜਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

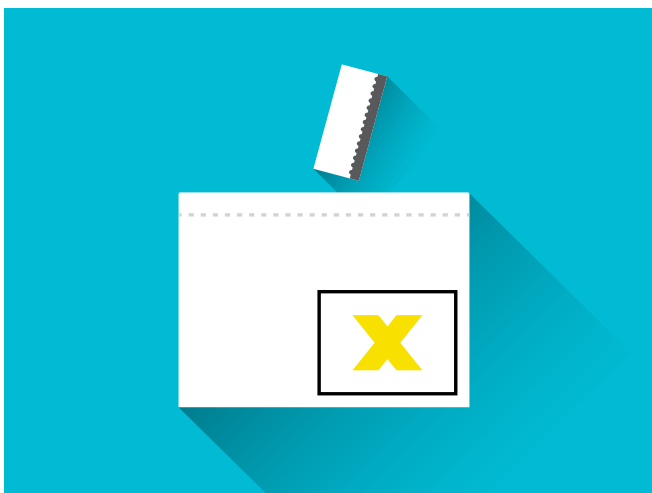
ਅਜੇ ਵੀ ਗੂੰਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁਖੀ ਸਟੀਵ ਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਡਰਾਈਵਰ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 30 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧਕ ਰਿਕਾਰਡ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪੁਲੀਸ ਕੋਲ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਟੀਵ ਰਾਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਪੀਅਰ ਪੋਲਿਵਰ ਨੇ ਘਟਨਾ ਉੱਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਫਿਲਪੀਨੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਕੇਸਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵਲੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਗਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਾਪੂ ਲਾਪੂ ਫਿਲਪੀਨੋਜ ਦਾ ਜ਼ਬਰ ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 27 ਅਪਰੈਲ 1521 ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਫਿਲਪੀਨੋ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਾਈ ਸੀ ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫੈਡਰਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ / ਸੋਮਵਾਰ, 28 ਅਪ੍ਰੈਲ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜੇ:

- ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋ
- ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 18 ਸਾਲ ਹੈ
- ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਪਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿਓ

ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਆਪਣੇ ਵੋਟਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਜਾਂ elections.ca 'ਤੇ ਜਾਓ।

ਵੋਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਸਤੇ, elections.ca 'ਤੇ ਜਾਓ।

1-800-463-6868 / elections.ca / TTY 1-800-361-8935

ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀ ਹੈ?

ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕੋਮ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਾਗਾਮ ਵਿੱਚ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ - ਕਟਨੀਤਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੇਟਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਪੱਲੇਟਾਰਾਮ ਐਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, "ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਵਿਭਵ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋ, ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਪ੍ਰਭਾਸਿਤ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜ ਮੁਹੰਮਦ ਆਬੂਕ ਦੀਵਰ ਜ਼ਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, "ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਟਨੀਤਕ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਵਿਭਵਲੌਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚੱਰ-ਸ਼ੇਰ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਾਈਪ੍ਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਦੁਆਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇਪੂਰਨ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ। 1971 ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ (ਐਲਓਲੀ) ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਸਹਿਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕਪਾਸਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ।

ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਐਲਓਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਨਾ ਮੇਨ ਕੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਕਿੰਨਾ ਵਧਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਵਾਹਕ ਲਾਲ ਨਰਿੰਦਰ ਧੁਨੀਵਾਰੀਸਟੀ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਸਟ੍ਰੈਟੀਜੀ ਏਸ਼ੀਆ ਨਿਊਜ਼ ਡੈਸਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਹਿੰਦਰ ਪੀ ਲਾਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹਰ ਲਾਈਨ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਪ੍ਰਭਾਸਿਤ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਰਹੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਰਾਜ ਮੁਹੰਮਦ ਰੁਝਾਕ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਭਾਰਤ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇੱਕਪਾਸਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਬੁਹਮਪੁੱਤਰ ਨਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਬੁਹਮਪੁੱਤਰ ਚੀਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ।"

"ਸਭ ਕੁਝ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਰੋਣਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵੇਚਾ।"

ਸ਼ਕੀਲ ਅਹਿਮਦ

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਵਾਹਕ ਲਾਲ ਨਰਿੰਦਰ ਧੁਨੀਵਾਰੀਸਟੀ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਸਟ੍ਰੈਟੀਜੀ ਏਸ਼ੀਆ ਨਿਊਜ਼ ਡੈਸਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਹਿੰਦਰ ਪੀ ਲਾਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹਰ ਲਾਈਨ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਭਾਰਤ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਲਾਜ਼ਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਾਂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਰੋ ਦਾ ਕੱਢ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਰਿਹਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।"

"ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਭਾਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣੇ ਪਰ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹਨ ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।"

"ਸੰਗਰਾਮ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬੁਹਮਪੁੱਤਰ ਚੀਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਸਿਮਲਾ-ਪੁੱਤਰ ਬੁਹਮਪੁੱਤਰ ਨਦੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਪ੍ਰਭਾਸਿਤ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਰਹੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਰਾਜ ਮੁਹੰਮਦ ਰੁਝਾਕ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਭਾਰਤ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇੱਕਪਾਸਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਬੁਹਮਪੁੱਤਰ ਨਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਬੁਹਮਪੁੱਤਰ ਚੀਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ।"

ਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਚੀਨ ਲਵੇਗਾ?

ਚੀਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਵੇਗਾ?

ਸਿੰਧੂ ਨਦੀ ਦੀ ਚੀਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਿੰਧੂ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ

ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਿੰਧੂ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ

ਕੌਣ ਹੈ ਰਾਜਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ? ਦਿੱਲੀ MCD ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੇਅਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਚੀਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਵੇਗਾ? ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਿੰਧੂ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਅਸੀਂ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜਸ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀਵੀ ਨਗਰ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ।

ਰਾਜ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਦੱਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕੋ ਮੋਦੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ। 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਨੂੰ ਹਨੁਮਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਖੱਬੇ ਭੜਕ ਗਏ। ਪੁਲਾੜ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ 'ਚ ਕਰੀਬ 20 ਲੱਖ ਨੂੰ ਡਿਊਟਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਡਿਊਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਚੀਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਵੇਗਾ? ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਿੰਧੂ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ

ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆਂਦੀ ਅਜੀਬ ਸਕੀਮ

ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੁਨਰ ਆਗਮਨ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਸਕੀਮ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ, ਦੱਖਣ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆਂਦੀ ਅਜੀਬ ਸਕੀਮ

